

2022

EDUCATION
(Honours)

Paper : EDU-HC-1026

(Psychological Foundations of Education)

Full Marks : 60

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer any seven of the following as directed : 1×7=7

নিৰ্দেশ অনুযায়ী তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো সাতটাৰ
উত্তৰ দিয়া :

- (a) "Psychology is the science of behaviour and experience." Who said this?

“মনোবিজ্ঞান হৈছে আচৰণ আৰু অভিজ্ঞতাৰ বিজ্ঞান।”
কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

- (b) Who is considered as the father of educational psychology?

কোনগৰাকী ব্যক্তিক শিক্ষা মনোবিজ্ঞানৰ পিতৃস্বৰূপে
বিবেচনা কৰা হয়?

- (c) Which branch of Psychology is intimately associated with the educational situations?

মনোবিজ্ঞানৰ কোনটো শাখা শৈক্ষিক পৰিস্থিতিৰ লগত একান্তভাৱে সম্পৰ্কিত?

- (d) "Learning is any change in behaviour resulting from behaviour." Who said this?

“আচৰণৰ পৰা উৎপত্তি হোৱা যি কোনো আচৰণৰ পৰিৱৰ্তনেই হ’ল শিকন।” কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

- (e) In the study of learning, who propounded the theory of connectionism?

শিকনৰ অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত সংযোগবাদ তত্ত্ব কোনে দাঙি ধৰিছিল?

- (f) Who published the book, *Conditioned Reflexes*?

Conditioned Reflexes নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে প্ৰকাশ কৰিছিল?

- (g) "In the strictest or narrowest sense, memory or remembering implies imagining of events as experienced in the past." Who said this?

“সীমিত বা সংকীৰ্ণ অৰ্থত স্মৃতি বা স্মৰণকাৰ্য হৈছে অতীতৰ অভিজ্ঞতা অনুসৰি কোনো ঘটনাৰ কল্পনা কৰা।” কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

(h) "Attention is a mental process, not a mental power."

(Write true or false)

“মনোযোগ হৈছে এক মানসিক প্ৰক্ৰিয়া, ই মানসিক শক্তি নহয়।”
(সত্য নে অসত্য লিখা)

(i) "Interest can be measured."

(Write true or false)

“আগ্ৰহক পৰিমাণ কৰিব পৰা যায়।”
(সত্য নে অসত্য লিখা)

(j) The English term 'intelligence' comes from the Latin word _____.

(Fill in the blank)

ইংৰাজী 'intelligence' শব্দটো লেটিন ভাষাৰ _____
শব্দৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(k) The concept of the intelligence quotient (IQ) was first used by _____.

(Fill in the blank)

বুদ্ধ্যংক (IQ)ৰ ধাৰণাটো প্ৰথমবাৰৰ বাবে _____ এ
ব্যৱহাৰ কৰিছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(l) The nature of creativity is _____.

(Fill in the blank)

সৃজনশীলতাৰ প্ৰকৃতি হৈছে _____ ।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

2. Write answers of any *four* of the following questions : 2×4=8

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Mention two branches of Psychology having relation to the stages of human development.

মানৱ বিকাশৰ স্তৰসমূহৰ লগত সম্পৰ্কিত মনোবিজ্ঞানৰ দুটা শাখাৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(b) Mention two types of observation.

পৰ্যবেক্ষণৰ দুটা প্ৰকাৰ উল্লেখ কৰা।

(c) Mention the name of the parts of the law of exercise in learning.

শিকনৰ ক্ষেত্ৰত থকা অনুশীলনৰ নীতিৰ অংশকেইটাৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(d) Mention two subordinate laws of learning given by Thorndike.

থৰ্ণডাইকে প্ৰদান কৰা শিকনৰ দুটা গৌণ নীতি উল্লেখ কৰা।

(e) Mention the types of memory as classified by Stuart and Oakdew.

Stuart আৰু Oakdew-এ শ্ৰেণীবিভাজন কৰা স্মৃতিৰ প্ৰকাৰকেইটা উল্লেখ কৰা।

(f) Mention two measures to reduce forgetting.

বিস্মৃতিৰ প্ৰাবল্য কমাবলৈ লোৱা দুবিধ ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা।

(g) Mention two types of intelligence.

বুদ্ধিৰ দুটা প্ৰকাৰৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা।

(h) What are the main types of personality as classified by Karl Jung?

কাৰ্ল ইয়ুং-এ শ্ৰেণীবিভাজন কৰা ব্যক্তিত্বৰ মূল প্ৰকাৰকেইটা কি কি?

3. Write answers of any *three* of the following questions : 5×3=15

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write about the nature of educational psychology.

শিক্ষা মনোবিজ্ঞানৰ প্ৰকৃতি সম্পৰ্কে লিখা।

(b) Write about the case study method.

ঘটনা অধ্যয়ন পদ্ধতি সম্পৰ্কে লিখা।

(c) Write about the classroom application of 'Law of Readiness'.

'প্ৰস্তুতিৰ নীতি'ৰ শ্ৰেণীকোঠাৰ প্ৰয়োগ সম্পৰ্কে লিখা।

- (d) Write about the educational significance of motivation.

অভিৰোচনৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য সম্পৰ্কে লিখা।

- (e) Write about the marks of good memory.

উত্তম স্মৃতিৰ লক্ষণসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

- (f) Write five characteristics of attention.

মনোযোগৰ পাঁচটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (g) Write about the stages of creativity.

সৃজনশীলতাৰ স্তৰসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

- (h) Write about the factors of personality.

ব্যক্তিত্বৰ কাৰকসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

4. Write answers of any *three* of the following questions : 10×3=30

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Discuss about the scope of educational psychology. 10

শিক্ষা মনোবিজ্ঞানৰ পৰিসৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

- (b) Discuss about the importance of educational psychology in teaching-learning process. 10

শিক্ষণ-শিকন প্ৰক্ৰিয়াত শিক্ষা মনোবিজ্ঞানৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

- (c) Discuss about the theory of insightful learning and state its educational significance. $5+5=10$

শিকনৰ অন্তৰ্দৰ্শন তত্ত্বটো আলোচনা কৰা আৰু ইয়াৰ
শৈক্ষিক তাৎপৰ্য উল্লেখ কৰা।

- (d) What is motivation? Discuss its role in learning. $4+6=10$

অভিৰোচন কি? শিকনত ইয়াৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে
আলোচনা কৰা।

- (e) What is forgetting? Discuss the causes of forgetting. $2+8=10$

বিস্মৃতি কি? বিস্মৃতিৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

- (f) Discuss about the role of attention and interest in learning. 10

শিকনৰ ক্ষেত্ৰত মনোযোগ আৰু আগ্ৰহৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে
আলোচনা কৰা।

- (g) What is intelligence? Discuss about the group factor theory of intelligence. $2+8=10$

বুদ্ধি কি? বুদ্ধিৰ সমূহ কাৰক তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

- (h) What is creativity? Write the characteristics of creativity. $2+8=10$

সৃজনশীলতা কি? সৃজনশীলতাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

★ ★ ★